

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2017-12-18
 Meddelad i Malmö

Mål nr
 6812-17
 6813-17

SÖKANDE

Charkett AB, 556722-9017
 Silvervägen 4
 371 50 Karlskrona

Ombud: Jur.kand. Ellinor Nilsson Löfving
 Advokatfirman ACTA HB
 Hamngatan 11
 302 43 Halmstad

MOTPART

1. Simrishamns kommun
 272 80 Simrishamn

Ombud för 1: Tomelilla kommun
 Gustafs Torg 16
 273 80 Tomelilla

2. Tomelilla kommun
 Gustafs Torg 16
 273 80 Tomelilla

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Charkett AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2017-12-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 403891

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–16:00

BAKGRUND

Simrishamns kommun och Tomelilla kommun genomför en upphandling benämnd ”Livsmedel, charkprodukter KS 2017/106”. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt LOU. Genom tilldelningsbeslut den 15 juni 2017 har anbudsgivaren Martin & Servera Aktiebolag (Martin & Servera) tilldelats kontrakt.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Charkett AB (Charkett)

Yrkanden

Charkett ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att den ska rättas på så sätt att Charkett tilldelas kontrakt, i andra hand att den ska göras om. Charkett yrkar även att kommunerna ska föreläggas att inkomma med utvärderingsrapport som visar skälen för tilldelningsbeslutet.

Skall-kravuppfyllelse och upphandlande myndighets kontrollskyldighet

Kommunerna har i punkten 4.3.1 i förfrågningsunderlaget ställt vissa obligatoriska djurskyddskrav som uppges vara hämtade från ett nationellt upphandlingsstöd. Dessa krav har senare modifierats genom dokumentet ”Frågor och svar”. Kommunernas svar på fråga 10 i ”Frågor och svar” får förstås så att de skall-krav avseende djurhållning av grisar som anges i förfrågningsunderlaget utgått i sin helhet och ersatts med baskrav för gris hämtade från Upphandlingsmyndighetens hemsida. För varje krav finns på Upphandlingsmyndighetens hemsida ett förslag till verifikat samt även ett motiv med råd om hur kraven ska hanteras.

Upphandlande myndighet har normalt sett inte någon skyldighet att kontrollera de uppgifter som anbudsgivarna lämnar i sina anbud. Den upphandlande myndigheten kan dock genom förfrågningsunderlaget utöka sitt ansvar att kontrollera skall-kravuppfyllelsen. I vissa fall kan den upphandlande myndigheten dessutom på grund av allmänt känd information ha anledning att undersöka om skall-kraven är uppfyllda. Exempelvis bör djurskyddskrav vid livsmedelsupphandling som går utöver miniminivåer inom EU utöka den upphandlande myndighetens ansvar att kontrollera kravuppfyllelsen. Att inte kontrollera att ställda djurskyddskrav uppfylls där det finns tydliga indikationer på att ursprungslandet inte tillämpar aktuella djurskyddskrav inom livsmedelsindustrin torde strida mot likabehandlingsprincipen. I förfrågningsunderlaget till den nu aktuella upphandlingen har kommunerna dessutom i punkten 4.1.2 angett att beställaren kommer att genomföra en fördjupad kontroll av uppgifter för det fall det kan finnas anledning att ifrågasätta uppgifterna.

Skall-krav avseende lösgående grisar

Kommunerna har ställt krav på lösgående grisar. Kraven utgörs av baskrav på Upphandlingsmyndighetens hemsida (KravID 10437 ”lösgående grisar”, KravID 11115 ”Delvis lösgående grisar” och KravID 11116 ”Delvis lösgående grisar och begränsad rörelsefrihet”), vilka korresponderar med gällande EU-lagstiftning.

Martin & Servera har för tre positioner offererat produkter med griskött från annat ursprungsland än Sverige. Det rör sig om bacon (position 3) med ursprungsland Tyskland, Falukorv (position 18) med kött från Finland respektive lufttorkad skinka (position 64) från Tyskland och Spanien. Av Martin & Serveras anbud framgår inte att verifikat avseende djurhållningen i denna del inhämtats. Charkett ifrågasätter att Martin & Serveras anbud uppfyller

dessas skall-krav. Kommunerna borde ha kontrollerat att de nu aktuella produkterna uppfyller de uppställda kraven avseende lösgående grisar.

Skall-krav – förbud mot rutinmässig svanskupering

Kommunerna har även ställt krav på förbud mot rutinmässig svanskupering. Kravet utgörs av ett baskrav på Upphandlingsmyndighetens hemsida (Kra-VID 10440:1). Av information i anslutning till kravet framgår att det finns ett direktiv med förbud mot rutinmässig svanskupering men att alla medlemsländer inte ställt om sina anläggningar för att uppfylla de nya reglerna. Det framgår även att regelmässig svansamputation enligt EU:s egna undersökningar förekommer i alla länder utom Finland, Litauen, Sverige, Norge och Schweiz.

Martin & Servera har offererat bacon (position 3) innehållande griskött med ursprung i Tyskland där rutinmässig svanskupering förekommer. Av Martin & Serveras anbud framgår inte att något verifikat avseende djurhållningen i denna del lämnats. Mot bakgrund av informationen på Upphandlingsmyndighetens hemsida finns anledning att ifrågasätta om Martin & Serveras anbud uppfyller skall-kravet avseende förbud mot svanskupering för denna position. Att då inte kontrollera att kravet är uppfyllt strider med principerna om likabehandling och transparens, i synnerhet som kommunerna genom formuleringen i punkten 4.1.2 i förfrågningsunderlaget påtagit sig ett utökat kontrollansvar om det finns anledning att ifrågasätta uppgifter som lämnats i ett anbud.

Anbudsutvärderingen och tilldelningsbeslutet

Kommunerna har genomfört anbudsutvärderingen i strid med 12 kap. 12 § LOU och principen om öppenhet. Det går inte att utläsa skälen för beslutet, hur utvärderingen genomförts och på vilka grunder Martin & Servera tillde-

lats kontrakt. I upphandlingsprotokollet hänvisas till en bilagd utvärderingsrapport. Vid förfrågan har kommunerna lämnat beskedet att detta är en fel-skrivning och att någon sådan rapport inte finns. Vid ytterligare förfrågan har ett excel-ark benämnt "Sammanställning av totalen" lämnats ut. Av dessa handlingar framgår samtliga 39 produkter som omfattas av upphandlingen, men det kan inte utläsas hur utvärderingen gått till. Vad gäller det smaktest som, enligt punkterna 5.3 och 5.3.1 i förfrågningsunderlaget, ska ha genomförts och gett utslag i anbudsutvärderingen framgår inte vad som testats och vilka poäng som tilldelats respektive produkt. Av det kvalitetsutvärderingsprotokoll som kommunerna gett in till förvaltningsrätten, och som tidigare efterfrågats av Charkett men inte lämnats ut, framgår endast utvärderingen av 10 produkter. Dessutom lämnar utvärderingsmodellen utrymme för en godtycklig bedömning av produkterna, då de upphandlande myndigheterna potentiellt skulle kunna gynna en leverantör genom exempelvis produktval. Charkett har begärt att få ta del av vinnande anbud. Kommunerna har dock maskerat samtliga priser, varför det inte heller utifrån detta gått att göra en efterföljande jämförelse av anbuden. Dessa brister gör att syftet med upphandlingsförfarandet förfelas, då det utifrån den information som kommunerna lämnat inte går att bilda sig en uppfattning om huruvida anbudsutvärderingen genomförts i enlighet med principerna i 4 kap. 1 § LOU.

Skada

I en livsmedelsupphandling är priset en avgörande faktor för om en leverantör tilldelas kontrakt eller inte. Kött som producerats med iakttagande av djurhållningskrav blir dyrare än kött som producerats utan iakttagande av djurhållningskrav. I enlighet med vad som anförts ovan finns anledning att anta att Martin & Serveras anbud inte uppfyller de nu aktuella djurhållningskraven. Kommunerna borde därför ha hämtat in verifikat avseende kravuppfyllelsen. Några sådana verifikat har inte redovisats när Charkett begärt att få del av Martin & Serveras anbud. En anbudsgivare som lämnar

anbud i en offentlig upphandling har att utgå ifrån att ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav kommer att förkastas av den upphandlande myndigheten. Om Martin & Serveras anbud rätteligen förkastats skulle Charketts anbud ha tilldelats kontrakt. Charkett har därför lidit skada.

Simrishamns kommun och Tomelilla kommun (Kommunerna)

Yrkanden

Kommunerna yrkar i första hand att Charketts ansökan om överprövning ska avvisas såsom för sent inkommen, i andra hand att den ska avslås.

Avvisningsyrkandet

Charketts ansökan om överprövning inkom till förvaltningsrätten den 26 juni 2017. Bolaget begärde och beviljades anstånd med att utveckla sin talan till den 30 juni 2017. Först den 3 juli 2017 inkom Charkett med komplettering innehållande de omständigheter bolaget anför till grund för sin ansökan. Skrivelsen är daterad den 2 juli 2017, dvs. efter det att tiden för anstånd löpt ut. Charketts ansökan ska därför bedömas som för sent inkommen och avvisas.

Skall-kravuppfyllelse och upphandlande myndighets kontrollskyldighet

Under upphandlingsförfarandet har anbudsgivarna haft möjlighet att via upphandlingsverktyget Visma Tendsign ställa frågor. Bland publika frågor och svar har kommunerna gjort ett förtydligande om att det är Upphandlingsmyndighetens nuvarande baskrav som ska gälla avseende djurskydd och att de i förfrågningsunderlaget angivna kraven utgår (fråga nr 10).

Enligt praxis ska upphandlande myndighet kunna lita på de uppgifter som anges i anbudet och har därför inte någon skyldighet att hämta in verifikat. Kommunerna har vid upphandlingsförfarandet använt sig av upphandlingsstödet DKAB Hantera Livs som är kopplat till Dabas, vilken i sin tur är Sveriges största artikeldatabas för livsmedelsbranschen. Livsmedelsföretagen lägger in sina produkter i Dabas och genom att upphandlingen sker med hjälp av DKAB Hantera Livs så kontrolleras produkterna gentemot Dabas. Att ställa ytterligare krav på upphandlande myndighets kontroll skulle försvåra upphandlingen avsevärt. Genom att kontroll har skett med DKAB Hantera Livs och därigenom med Dabas har kommunerna följaktligen genomfört den kontroll av position 3 (bacon) avseende svanskupering och lösgående grisar som kan krävas av upphandlande myndigheter.

Anbudsutvärderingen och tilldelningsbeslutet

Charketts påstående om att tilldelningsbeslutet saknar skäl är inte korrekt. I tilldelningsbeslutet är, i enlighet med 12 kap. 12 § första stycket LOU angivet vilken leverantör som tilldelats kontraktet samt att skälet för detta är att det vinnande anbudet efter utvärdering bedömts vara det ekonomiskt mest fördelaktiga. Under punkterna 5.3 ”Smaktester” och 5.4 ”Utvärdering i DKAB Hantera Livs” i förfrågningsunderlaget beskrivs tydligt hur utvärderingen kommer att gå till. Vidare finns i bilaga ”Ifyllnadsinstruktioner och anbudsutvärdering i DKAB Hantera Livs” och bilaga ”Testprotokoll för smaktester av varuprov” ytterligare information om utvärderingen.

Samtliga 39 produkter som omfattas av upphandlingen har utvärderats med hjälp av DKAB Hantera Livs. Utöver denna utvärdering har 10 produkter valts ut för en kvalitetskontroll genom smaktest. Detta borde Charkett känna till eftersom bolaget skickat in de 10 varuprov som efterfrågats inför smaktestet. Bolaget har under upphandlingsprocessen inte ställt några frågor eller påtalat någon oro över smaktestetets utformning eller genomförande.

Styckpriserna i det vinnande anbudet har maskerats med hänvisning till 19 kap. 3 § och 31 kap. 16 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I livsmedelsupphandlingar är priset ofta en starkt avgörande faktor. Lämnas styckpriserna ut kan anbudsgivare i kommande upphandlingar anpassa sina priser därefter och på detta sätt snedvrیدا konkurrensen, vilket skulle medföra allvarlig skada för det allmänna men även för bolaget som lämnat det vinnande anbudet.

Skada

Charkett har inte visat att de uppgifter som vinnande anbudsgivare lämnat gällande uppfyllelse av skall-krav för djurhållning inte stämmer. Även om kommunerna hade underkänt Martin & Serveras anbud i den del som avser offererat bacon (position 3) och tilldelat bolagets anbud ett belastningsvärde så hade Martin & Serveras anbud ändå haft det mest förmånliga priset.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol enligt 20 kap. 4 § LOU överpröva en upphandling. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma

att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 12 kap. 12 § första stycket LOU ska en upphandlande myndighet snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska bl.a. innehålla skälen för beslutet.

I förarbetsuttalandena till 12 kap. 12 § LOU anges bl.a. följande. Av en underrättelse om tilldelningsbeslut ska omständigheterna som legat till grund för beslutet framgå tydligt så att en leverantör kan avgöra om den vill ansöka om överprövning av upphandlingen. Vilka upplysningar som bör lämnas för att uppfylla detta får avgöras med hänsyn till omständigheterna i varje enskild upphandling (prop. 2015/16:195 s. 670, prop. 2009/10:180 del I s. 112-115 och prop. 2001/02:142 s. 61). Rättsmedelsdirektiven kräver enligt regeringens bedömning inte att underrättelsen om tilldelningsbeslutet innehåller en fullständig redogörelse för sådana uppgifter som ska lämnas på begäran av leverantör. Alltför intetsägande uppgifter om varför en viss leverantör tilldelats kontraktet kan innebära att myndigheten inte anses ha lämnat upplysningar om skälen för beslutet (prop. 2015/16:195 s. 1074 och prop. 2001/02:142 s. 97).

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Kommunernas yrkande om att Charketts ansökan ska avvisas

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att Charketts ansökan om överprövning har kommit in till förvaltningsrätten inom de tio dagar under vilka de upphandlande myndigheterna inte fått ingå avtal, dvs. innan den i tilldelningsbeslutet angivna avtalsspärren löpt ut. Kommunernas yrkande om att Charketts ansökan ska avvisas föranleder därför ingen åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Charketts yrkande om att kommunerna ska föreläggas att inkomma med utvärderingsrapport

Förvaltningsrätten finner inte skäl att, såsom Charkett yrkat, förelägga kommunerna att inkomma med utvärderingsrapport med utgångspunkt i vad kommunerna uppgett om att sådan saknas. Charketts yrkande i denna del föranleder därför ingen åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Skall-kravuppfyllelse och upphandlande myndighets kontrollskyldighet

Charkett har gjort gällande att Martin & Serveras anbud borde ha förkastats då det finns anledning att anta att de inte uppfyllt samtliga av de i upphandlingen uppställda obligatoriska djurskyddskraven.

Av dokumentet ”Frågor och svar” framgår under fråga 10 med tillhörande svar att kraven avseende charkprodukter under punkten 4.3.1. i förfrågningsunderlaget ersätts med de baskrav för gris som anges på Upphandlingsmyndighetens hemsida. Följande baskrav är av relevans för den nu aktuella överprövningen.

KravID 10437 Lösgående grisar: ”Griskött ska komma från uppfödning där slaktsvin ska vara lösgående under hela uppfödningen. Suggor och gyltor ska vara lösgående fram till grisning.”

KravID: 11115 Delvis lösgående grisar: ”Griskött ska komma från uppfödning där slaktsvin ska vara frigående under hela uppfödningen. Suggor ska ha varit lösgående från avvänjning fram till 7 dagar innan grisning.”

KravID: 11116 Delvis lösgående grisar och begränsad rörelsefrihet: ”Griskött ska komma från uppfödning där slaktsvin ska vara lösgående under hela uppfödningen. Suggor har varit lösgående från 4 veckor efter löpning och fram till 7 dagar innan grisning. Därefter accepterad begränsad rörelsefrihet för suggan.”

KravID: 10440:1 Förbud mot svanskupering: ”Griskött ska komma från djur vars svans under inga omständigheter har avlägsnats i förebyggande syfte, exempelvis för att förhindra svansskador. En grissvans får endast behandlas av veterinärmedicinska skäl och ingreppet får endast utföras av veterinär.”

I anslutning till kravet anges bl.a. följande information. ”För närvarande förekommer regelmässig svansamputation enligt EU:s egna undersökningar i alla EU-länder utom Finland, Litauen, Sverige, Norge och Schweiz.”

Under punkten 4.1.2 i förfrågningsunderlaget anges bl.a. att beställarna kommer att genomföra en fördjupad kontroll av uppgifter i anbud för det fall där det kan finnas anledning att ifrågasätta uppgifterna.

Förvaltningsrätten konstaterar att Martin & Servera i sitt anbud uppgett att de accepterar de uppställda allmänna kraven på charkprodukter i punkten 4.3.1 i förfrågningsunderlaget. Då dessa krav genom frågor och svar ersatts med bl.a. ovan angivna baskrav på Upphandlingsmyndighetens hemsida, får

svaret rimligen förstås så att Martin & Servera uppgett att de accepterar även dessa krav.

Varken i LOU, dess förarbeten eller rättspraxis finns stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera att uppgifter som lämnats i ett anbud är riktiga. Den upphandlande myndighetens kontrollskyldighet kan normalt sett inte sträcka sig längre än att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbuden och de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Upphandlande myndigheter ska som huvudregel kunna förlita sig på att uppgifter som avges i anbud är korrekta, så länge inte annat indikerar att så inte skulle vara fallet. Om den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget inte uppställt krav på att uppgiften också ska styrkas skulle en annan ordning kunna strida mot det upphandlingsförfarande som valts eller de grundläggande principerna i LOU.

På Upphandlingsmyndighetens hemsida anges förslag till verifikat i anslutning till de nu aktuella djurskyddskraven. De upphandlande myndigheterna har emellertid inte i förfrågningsunderlaget ställt krav på att anbudsgivarna ska lämna in verifikat eller på annat sätt styrka kravuppfyllelsen.

Förvaltningsrätten finner att vad Charkett anfört avseende Martin & Serveras uppfyllelse av kraven på lösgående grisar inte visar att kommunerna haft anledning att ifrågasätta riktigheten i de av Martin & Servera lämnade uppgifterna om att bolaget accepterar kraven. Vad Charkett anfört om att kommunerna, till följd av formuleringen i förfrågningsunderlaget punkten 4.1.2, varit skyldiga att genomföra en fördjupad kontroll föranleder ingen annan bedömning i denna del.

Charkett har vidare gjort gällande att det mot bakgrund av den information på Upphandlingsmyndighetens hemsida, av vilken det framgår att svansamputation regelmässig förekommer i alla EU-länder utom Finland, Litauen,

Sverige, Norge och Schweiz, finns anledning att ifrågasätta om det bacon med ursprung i Tyskland som Martin & Servera offererat verkligen uppfyller detta krav. Förvaltningsrätten anser att denna uppgift i och för sig skulle kunna anses utgöra en sådan omständighet som föranlett kommunerna att ifrågasätta om det bacon med ursprung i Tyskland som offererats av Martin & Servera uppfyller baskravet på förbud mot svanskupering. Kommunerna har emellertid invänt att de använt sig av upphandlingsstödet DKAB Hantera Livs som i sin tur är kopplat till artikeldatabasen Dabas och att de därigenom genomfört kontroll av de produkter som offererats avseende position 3 (bacon). Förvaltningsrätten finner ingen anledning att ifrågasätta kommunernas uppgift i denna del.

Vid dessa förhållanden har Charkett inte visat att Martin & Servera inte uppfyller de nu aktuella kraven avseende dels förbud mot svanskupering, dels krav på lösgående grisar. Skäl för ingripande på de av Charkett angivna grunderna i detta avseende föreligger således inte.

Anbudsutvärderingen och tilldelningsbeslutet

Charkett har gjort gällande att kommunerna genomfört anbudsutvärderingen i strid med 12 kap. 12 § LOU och principen om öppenhet, då det inte går att utläsa skälen för beslutet, hur utvärderingen genomförts och på vilka grunder Martin & Servera tilldelats kontrakt. Bolaget har även gjort gällande att den tillämpade utvärderingsmodellen lämnar utrymme för en godtycklig bedömning av produkterna på så vis att de upphandlande myndigheterna skulle kunna gynna en leverantör exempelvis genom produktval.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av tilldelningsbeslutet framgår att Martin & Servera tilldelats kontrakt på den grunden att bolagets anbud, efter anbudsutvärdering, bedömts vara det ekonomiskt mest fördelaktiga. Som förvaltningsrätten uppfattar kravet utgör den i förfrågningsunderlaget an-

givna utvärderingsgrunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, se 5.5 i förfrågningsunderlaget (16 kap. 1 § andra stycket 1 LOU).

Under punkten 5.3 i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande vad gäller utvärderingsmodellen.

”För att bedöma kvalitén på produkter kan vissa utvalda positioner komma att testas vad gäller lukt, smak, konsistens, utseende samt viktninskning vid tillagning (5 delkriterier). Testerna utförs som blindtester där provsmakarna inte känner till produkternas fabrikat eller vem som offererat produkten. Produkterna på positioner som inte testas kommer att erhålla kvalitetsbetyg 3. Har beställaren erfarenhet av alla produkter på ett positionsnummer som är aktuellt för kvalitetsbedömning och kan bedöma den inbördes kvalitetsordningen (0-5) enbart på erfarenhet, görs detta utan blindtest. Varuprover kan komma att begäras för de produkter som inte redan är väl kända för de upphandlande myndigheternas grupp av sakkunniga. Samtliga offererade produkter kan komma att testas. Artiklarna som kommer att testas är t.ex. de som är av stor ekonomisk betydelse, inte kända av beställare och/eller känsliga för olika former av hantering (t.ex. varmhållning) eller att det är stora smak-/kvalitetsvariationer mellan olika offererade alternativ. Dessa kommer att provsmakas och bedömas av utsedd referensgrupp.”

Av punkten 5.4 i förfrågningsunderlaget framgår vidare att beställarna använder systemstödet DKAB Hantera Livs vid upphandling och uppföljning av livsmedel.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av ovan angivna delar av förfrågningsunderlaget tydligt framgår hur utvärderingen kommer att gå till. Förvaltningsrätten anser att vad Charkett anfört inte visar att den i förfrågningsunderlaget beskrivna utvärderingsmodellen strider mot LOU eller någon av de upphandlingsrättsliga principerna. Vad bolaget anfört visar inte heller att de

upphandlande myndigheterna genomfört anbudsutvärderingen i strid med den i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingsmodellen. Skäl för ingripande på de av Charkett angivna grunderna i detta avseende föreligger således inte.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att de omständigheter som Charkett åberopat i målet inte visar att Simrishamns kommun och Tomelilla kommun i det aktuella upphandlingsförfarandet brutit mot bestämmelserna i LOU eller de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Madeleine Westberg

Ylva Nilsson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

